

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

קד.

תורה אור

1. ויאמר אל בניו ואי לקחו זה מנחתו את האיש קראו לו ואכל לחם שבות כ כ
2. וישפחות פירותי ישיבי יעבץ חרונותי שמעתיה שוכותי ומה הקנים הבאים ממת אבי בית רבך דברי הימים א כ ג
3. ובני קני חזק משה עלו מעיר ותרמירו את בני יהודה מדבר יהודה אשר בגב ערי ויזך וישב את העם.
4. ויהי הם יושבי את השלחן ויהי רבר ו אל תבא אף הושבו מלכים ג י ג
5. ויאמר ר' אל ישעיה צא נא לקראת אחיך וישא רישו בך אל קצה תעלת הברכה העליונה אל קמלת שדה כובס: ישעיהו ז
6. וראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אהיה ואחיה אחי ואני ארפא ואין מיר מציילי הרים כי לט
7. קבורת חמור יקבר סחוב והשלך מקללא לישערי ויזעקו: ישעיהו יב ט
8. אנה יי ובר נא את אשר התחלתי לפניך באמת ובלבב שלם והטוב בעיניך עשימי ויבן חוקיהו בני גדול: מלכים ב כ ג
9. ויאמר חוקיהו אל ישעיהו מה את כי יפא יי לו ויעליו ביום השלישי ביתו: מלכים ב כ ג
10. ומבניך אשר יבאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבבל: מלכים ב ג יח
11. וישמעו עובדיך חוקיהו ויראם את כל בית נבחה את הספ ואת הנקב ואת הבשמים ואת שמן הטוב ואת בית כלי ואת כל אשר נמצא באוצרותיו לא היה דבר אשר לא יראם חוקיהו בביתו ובכל משפלתו: מלכים ב כ ג
12. איכה ישבה בך העיר רבתי עם היתה באלקנה רבתי בגוים שרתי בגריות היתה למס: איכה א א
13. וישכן ישראל בטח בך עין יעקב אל ארץ דן ותירוש אף שפיו יערפו לו: דברים לג כח

ואתו כלי הפך אלו על ראשו כדי שלא יכירו ישעיה שהיה מתבייש [ממנו]: ישיא. פן אמון: חוקיהו. אבי מנשה: [ברא מוכס אבא וכו']. יאשיה מוכס אמון אביו ולא חוקיה מנשה בני דמכי אין מידי מלזל ודקסין ליה בהגדה אן אברהם מלזל וכו': הפסא דאסיס לפי. דברא מוכס אבא: אלו נמי. לא מילא דכשיניהו [למפיא] אלא מפני כבודו של חוקיה לא מנאוהו: מפני מה לא מנו את יחוקיהו. בלחן שלין ליה חלק [לעויה]: משום דר' חייא בר אשיה. שנמסר על שלא ניתן לקבורה. וכל הני מפני מה לא מנו לא צע אלא מהני דהוו רשעים חותן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה אשר בגב ערי ויזך וישב את העם ומעלמת עיניה מן הרשעים ממיכה ומשרה שכינה על נביאי הבעל מחבירו של עדו הנביא דכתיב יוהי הם יושבים אל השלחן ויהי דבר ה' אל הנביא אשר השיבו ושגנתה עולה ודון דאמר רב יהודה אמר רב אלמלי הלוויה היונתן לדוד שתי כברות נחסר לא נהרגה נוב עיר הכהנים ולא למד רואם הארמי ולא נהרג שאול ושלת בניו ומפני מה לא מנו את אחו אמר ר' ירמיה בר אבא מפני שמוטל בין שני צדיקים בין יותם לחוקיהו רב יוסף אמר מפני שהיה לו בשת פנים מושעיהו שנאמר ויאמר ה' אל ישעיהו צא נא לקראת אחי אתה ושאר ישוב בך אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מוסלת שדה כובס מאי כובס איכא דאמרי דכשיניהו לאפיה וחלף ואיכא דאמרי יאוכלא דקצרי סחף ארישיה וחלף מפני מה לא מנו את אמון מפני כבודו של יאשיהו מנשה נמי לא נמני מפני כבודו של חוקיהו ברא מוכס יאבא אבא לא מוכס ברא דכתיב יאין מידי מציל יאין אברהם מציל את ישמעאל און יצחק מציל את עשו השתא דאיתת להבי אחו נמי לא אימני משום כבודו של חוקיהו ומפני מה לא מנו את יחוקיהו משום דר' חייא בר אבוייה דאמר ר' חייא בר' אבוייה על גולגלתו [של] יהויקים ואת ועוד אחרת וקיני דרבי פרידא ואשכח גולגלחא הוה קא שדיא בשערי ירושלים וכתיב בה זאת ועוד אחרת קברה ולא איקברה קברה ולא איקברה אחרת גולגלתו של יהויקים היא דכתיב ביה יקבורת חמור יקבר סחוב והשלך וגו' אמר מלכא הוא ולא איכשר לולוליה ביה כרכה בשיראי ואותבה בספתא חיותא דביתו סברא הא דאיתתא קמייתא הוה דהא לא קא מנשי לה שגרא תנורא וקלתה היינו דכתיב

עמו ומואב. קרובין לשראל שנאו מלטו בן אחי אברהם ורחמן המקום שלא יצאו נקהל. ל"א קרובין ממש ליכא למימר דהא מדין מנזי קטורה היו בני אברהם וקרובים היו בני מדין לשראל יומר מעמון ומואב שהם בני אברהם אלא היו ללרץ ישראל ומדין רחוקים להם הו' וישבו בלשפה הגוים ממספח סופרים. והאי קרל מפרש ליה כולי כסופריי נפרשת ויאמר משה לחוכב: **מה קניניס הנאסים מחמת אבי בית רכב.** וקניניס אלו בניו של יתרו דכתיב ובני קני חותן משה ובניו של יתרו הן בניו של רכב דכתיב קניניס הנאסים מחמת אבי בית רכב וכתיב וירמיה לה ולינת הכרבים אמר ירמיהו כי מה אמר ה' וגו' יען אשר שמעתם [על] מלחמה [יהונדב] אציניס וגו' לא יכרת איש ליודע בן רכב [ועמד] לפני כל הימים ואמרין כסופריי אפטר נכריס הם ונכסון להיכל והיו כל ישראל לא נכנסו להיכל אלא שהיו יושבין בנתיבין ומדין דכתיב מורה מ"ר: ממיכה. דאמרין לעיל [ק]: הנימו לו שפטו מניה לעובדי דרכיס: ומשרה שכינה על נביאי הבעל מחברו על עירו הנביא. דעדו הנביא מנפנף על מונח בית אל שחבר מפני שהעמיד בו ירבעם ללמים דכתיב [נמי] ויהנה איש האלהים נא מיהודה וגו' ויאמר מונח מונח ומפרש כמד עולם דהיינו עדו הנביא ונא נביא השקר והטעהו לעדו והשיבו לבית אל והעבירו על מלחמה הקב"ה שאמר לו לא תשוב לבית אל והאכלו וזכות השאכלו שרתה עליו שכינה שנאמר [ס] ויהי דבר ה' אל האיש הנביא אשר השיבו והאכלו אלו: ושגנתה שולה דון. שחרי מלזנו חיותא עולם ולא הלויה לדוד שתי כברות ונענש דאמר רב יהודה וכו': לווחו. לשון ליה: לא נהרג נוב. שלא היה נריך דוד לשולח להם מכהינו נוב ולא היה דולג משנן עליהם: ולא היה שאל נהרג. על אותו עין: שמועל. דכתיב יתם ובני חוקיהו: ושאר. משראל שגנו להיות בני תלמידין וכל מי שישב לבית דהיינו תלמידי דמתמרמנין ושאר' ללא טעמו ודמיו מטייל תלמידו: מאי כובס דכשיניהו לאפיס. שכנס את פניו והיה מתבייש מפני ישעיה: כובס. כמו כובס: אוכלא דקרי

- (א) [קמלן קו. ע"ש סוטה יח. ע"ש.] (ב) [וינסת ערוך עזרז כלל אוכלא וכתיב על ג' ע"ש מירושם ע"ש.] (ג) [ע"י הסופר סוטה י' ד"ה דלח"ה.] (ד) [לפי פנ. ע"ש.] (ה) [נ"ח חלח דייסיהו חותא נפקא אמרה לוי לבינתה אחרי לה היא.] (ו) [ומלס חלח יאמח וישיבה לו סחי.] (ז) [ג"ל דרס.] (ח) [שפינה כ"ז.] (ט) [כסופרוי י' ע"ו.] (י) [כספי חלוחי.] (יא) [לע"ו.] (יב) [כע"י מחקיס כספרי:] (יג) [קנינו דר' מירדל הוא ר' חייא בר אשיה.] (יד) [בית מלח' ח"ב כן.] (טו) [ע"ל ע"ו.]

גליון הש"ס
גם אין אחרים שצ"ל ע"י יוחנן לה ע"י תמים יתבט ד"ה מפסח:

מוסף רש"י
וישבו יעבץ. תלמידי יעבץ. יעבץ אדם גדול מורה היה. דכתיב יעבץ דורא ר' יוחנן יעבץ לאלה ישראל למרז לאם נרך מרכיני מורה וירכתי את גליון תלמידי עמי וגו' חלף אלהים את שער שלם וסוטה יא. ע"פ חמורה מו. טו. תרעומת. מפרש כספרי שמעו חרובים כרה סני. ל"א תרומתם על שם שהיו יושבים בפני ירושלים (סוטה טו.) ומעשיהם. שמונת מלח אפיס. דכתיב יודע בן רכב שחשת קרל. וכל הרעמים וקני עשר ויבדן כן רכב שחשת קרל. נעט אלו לפני ישעיהו וכו' על אלו אכלה דקרי. כה עלו לו. כ"י כ"י חתקב על כופסם שמופתין זו מים על הנכדים ישעיהו יא. דקני דרבי פרידא. הוא ר' חייא בר אבוייה ור' חייא בר אבוייה חמור. משכן כבודות וכו'. ולא אלמנה ממש. דהא לא מניב אלמנה אלא היתה אלמנה. כלפי שמעוה תלמידיה חיות על בעלה שהלך ויעזר לחור (תענית ב.).

חוקיה כל המזמן עובד כוכבים לתוך ביתו ומשמש עליו גורם גלות לבניו שנאמר ויבניך אשר יצאו ממך [אשר תוליד] יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בכל ישישמה עליהם חוקיה ויראם את (כל) בית נבחה את הכסף ואת הזהב ואת הבשמים ואת השמן ואת בית נבחה ואת השתה עליהם ושמואל אמר בית גזויה הראה להם ור' יוחנן אמר זין אוכל זין הראה להן איכה ישבה בך אמר ר' רבא אמר רבי יוחנן מפני מה לקו ישראל באיכה מפני שעבדו על שלשים ושש כריתות שבתורה אמר ר' יוחנן מפני מה לקו באל"ף ב"ת מפני שעבדו על התורה שניתנה באל"ף ב"ת ישבה בך אמר ר' רבא אמר רבי יוחנן אמר הקב"ה אני אמרתי וישכן ישראל בטח בך עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמו יערפו מל עכשיו יהיה בך מושבם העיר רבתי עם אמר ר' רבא אמר רבי יוחנן שהיו משיאין קטנה לגדול וגדולה לקטן כדי שיהיו להם בנים הרבה היתה כאלמנה וכו' אמר רב יהודה אמר רב כאלמנה ולא אלמנה ממש אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים ורעתו לחזור אליה רבתי בגוים שרתי במדינות אמר ר' רבא אמר רבי יוחנן כל מקום שהן הולכין נעשין שרים לאדוניהו ת"ר מעשה בשני בני אדם שנשבו בהר הכרמל והיה שבאי מהלך אחריהם ש"א